

Στο σχέδιο νόμου «οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Στα πλαίσια της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, που αποτελεί βασική ιδεολογική θέση του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, η κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας και συμμετοχής, η διεύρυνση της πολιτικής δημοκρατίας και ελευθερίας, η δημιουργία προϋποθέσεων για την ελεύθερη έκφραση και την πολιτική δράση όλων των ελλήνων πολιτών και των πολιτικών κομμάτων αποτελούν καθημερινό μέλημα της Κυβέρνησης της Αλλαγής.

Μια σειρά νομοθετικών και άλλων μέτρων επιδεικνύουν καθημερινά τις δημοκρατικές κατακτήσεις του Λαού μας. Τη σειρά αυτή έρχεται να συμπληρώσει και το νομοσχέδιο για την «οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων».

Η ύπαρξη και ο ρόλος των πολιτικών κομμάτων ως αναγκαίου όρου και προϋπόθεσης για την κατοχύρωση της λαϊκής κυριαρχίας, την ύπαρξη της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος δεν αμφισβητείται πλέον από κανένα.

Για την ελευθερία στην έκφραση και δράση των πολιτικών κομμάτων με τη διακήρυξη της Κυβερνητικής μας πολιτικής αλλά και με τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης τονίζουμε ότι «η πολιτεία θα εξασφαλίσει επαρκή χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων, γιατί η οικονομική τους αυτοδυναμία αποτελεί προϋπόθεση για την πολιτική τους αυτοτέλεια». Έτσι το σχέδιο νόμου αποτελεί κύρια καρπό της πολιτικής βούλησης της Κυβέρνησης μας, για την κάλυψη ενός κενού που υπήρχε στη λειτουργία των πολιτικών κομμάτων μετά από τη Συνταγματική τους κατοχύρωση (άρθρο 29) ενώ παράλληλα, μετά τη ψήφισή του θα αποτελέσει ένα καινούργιο στοιχείο δημοκρατίας στην πολιτική ζωή του τόπου μας.

Παράλληλα με το σχέδιο νόμου ικανοποιείται το λαϊκό αίτημα και εξασφαλίζονται οι όροι για τον έλεγχο και τη διαφάνεια της οικονομικής δραστηριότητας και της δημοσιότητας των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων. Ο έλεγχος κύρια είναι «πολιτικός» ώστε να μην επηρεάζεται η ελεύθερη δράση και λειτουργία τους.

Ειδικότερα το σχέδιο χωρίζεται σε τρεις ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει τις διατάξεις που αφορούν την οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων που συμμετέχουν στην ανάδειξη των μελών του κοινοβουλίου και συγκεκριμένα αναφέρεται στο σκοπό της οικονομικής ενίσχυσης, τα κόμματα που την δικαιούνται, και στον τρόπο και στο όργανο που κάνει την κατανομή (άρθρα 1 μέχρι και 3).

Με τη δεύτερη ενότητα του Νομοσχεδίου ρυθμίζονται κυρίως θέματα ελέγχου της διαχείρισης της κρατικής οικονομικής ενίσχυσης, κωλύσεων και της υποχρέωσης δημοσιότητας των εκλογικών δαπανών (άρθρα 4 μέχρι και 7).

Η τρίτη ενότητα περιλαμβάνει διάφορες μεταβατικές και εξουσιοδοτικές διατάξεις.

Ειδικότερα οι διατάξεις του νομοσχεδίου περιλαμβάνουν τις ακόλουθες ρυθμίσεις.

Άρθρο 1

Καθορίζεται ο σκοπός για τον οποίο το Κράτος ενισχύει οικονομικά τα κόμματα καθώς και το ποσό που διατίθεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι η οικονομική ενίσχυση του Κράτους απεβλέπει στο να βοηθήσει τα πολιτικά κόμματα που συμμετέχουν στην ανάδειξη των μελών του Εθνικού Κοινοβουλίου στη λειτουργία τους και στην αντιμετώπιση των εκλογικών τους δαπανών. Ορίζεται ότι η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται για κάθε βουλευτική περίοδο και για κάθε χρόνο χωριστά και ότι το ποσό που διατίθεται κάθε χρόνο αντι-

στοιχεί σε ποσοστό ένα τοις χιλίοις (0,001) στο συνολικό ποσό των τακτικών εσόδων του τακτικού προϋπολογισμού.

Επίσης ορίζεται ότι για τον υπολογισμό και την καταβολή της κρατικής οικονομικής ενίσχυσης κάθε περίοδος αρχίζει από τον επόμενο χρόνο που έγιναν οι γενικές βουλευτικές εκλογές και λήγει το χρόνο που διενεργούνται οι επόμενες εκλογές για την ανάδειξη της νέας Βουλής.

Τέλος, προβλέπεται ότι οι αναγκαίες πιστώσεις για το σκοπό αυτό εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 2.

Προβλέπεται ποιά πολιτικά κόμματα έχουν δικαίωμα οικονομικής ενίσχυσης από το Κράτος. Δεν ενισχύονται όλα γενικά τα πολιτικά κόμματα που έχουν ιδρυθεί αλλά μόνο εκείνα που συμμετέχουν στις εκλογές για την ανάδειξη του Εθνικού Κοινοβουλίου, και εφόσον αυτά συγκλητούνται ορισμένες προϋποθέσεις στις τελευταίες κάθε φορά γενικές βουλευτικές εκλογές οι οποίες είναι οι εξής:

Αν είναι αυτοτελές πολιτικό κόμμα:

α) να έχουν λάβει ποσοστό ψήφων τουλάχιστον ίσο με το τρία τοις εκατό (3%) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων, και:

β) να έχουν καταρτίσει συνδυασμούς υποψηφίων τουλάχιστον στα δύο τρίτα (2/3) των εκλογικών περιφερειών της χώρας.

Αν πρόκειται για πολιτικά κόμματα που συμμετέχουν στις εκλογές σε συνασπισμούς με άλλα κόμματα:

α) να έχουν καταρτίσει συνδυασμούς υποψηφίων στα δύο τρίτα (2/3) τουλάχιστον των εκλογικών περιφερειών της Χώρας, και:

β) να έχουν λάβει ποσοστό ψήφων, αν είναι συνασπισμός δύο κομμάτων ποσοστό ψήφων τουλάχιστον ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων και αν είναι συνασπισμός τριών ή και περισσότερων κομμάτων ποσοστό ψήφων τουλάχιστον ίσο με το έξι τοις εκατό (6%) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων.

Η συγκεκριμενοποίηση των αυτοτελών πολιτικών κομμάτων και των συνασπισμών πολιτικών κομμάτων, που συγκλητούνται τις προϋποθέσεις του νόμου ανατίθεται στην Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή.

Άρθρο 3.

Προβλέπεται το ποσό που δικαιούται ακριβώς κάθε αυτοτελές κόμμα και καθορίζεται ο τρόπος της διανομής και ο χρόνος καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης.

Ορίζεται ειδικότερα ότι, από το συνολικό ποσό που αντιστοιχεί στο ένα τοις χιλίοις (0,001) του συνολικού ποσού των τακτικών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού το δέκα τοις εκατό (10%) διανέμεται ισόποσα σε όλα τα πολιτικά κόμματα ή τους συνασπισμούς πολιτικών κομμάτων που συμμετείχαν στις τελευταίες προηγούμενες γενικές βουλευτικές εκλογές είτε αυτοτελώς είτε σε συνασπισμό και ότι το υπόλοιπο ποσό διανέμεται μεταξύ όλων των αυτοτελών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων ανάλογα με τον αριθμό των έγκυρων ψήφων που έλαβαν στις εκλογές αυτές.

Επίσης ορίζεται ότι το ποσό που αναλογεί σε συνασπισμούς πολιτικών κομμάτων κατανέμεται έτσι συμφωνίας μεταξύ των κομμάτων που συγκροτούν το συνασπισμό η οποία πρέπει να γνωστοποιείται στον Υπουργό Εσωτερικών μέχρι το τέλος του χρόνου που έγιναν οι εκλογές. Αν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία το ποσό που αναλογεί στο συνασπισμό κατανέμεται ισόποσα μεταξύ όλων των κομμάτων που συγκροτούν το συνασπισμό.

Προβλέπεται ακόμα ότι η κατανομή των ποσών που αντιστοιχούν στα δικαιούχα κόμματα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που εκδίδεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε χρόνου.

Τέλος ορίζεται ότι τα ποσά της οικονομικής ενίσχυσης δεν επιτρέπεται να εκχωρηθούν και ότι δεν υπόκεινται σε κανένα φόρο, τέλος ή δικαίωμα άμεσο ή έμμεσο.

Άρθρο 4.

Θεσπίζεται υποχρέωση για τα πολιτικά κόμματα που παίρνουν οικονομική ενίσχυση από το κράτος να τη διαθέτουν αποκλειστικά και μόνο για την αντιμετώπιση λειτουργικών δαπανών και δαπανών του εκλογικού αγώνα και υποχρέωση να τηρούν ειδικό ειδικό εσόδων και εξόδων στο οποίο θα φαίνεται η διαχείριση του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης και όλων γενικά των εσόδων και εξόδων τους. Προσδιορίζονται ενδεικτικά οι δαπάνες που θεωρούνται ως λειτουργικές και ως εκλογικές.

Θεσπίζεται επίσης υποχρέωση να δημοσιεύουν τα κόμματα αυτά κάθε χρόνο ισολογισμό εσόδων και εξόδων στον οποίο πρέπει να αναγράφονται ονομαστικά τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που παρείχαν σ' αυτά εθελοντικές επιχορηγήσεις για ποσό μεγαλύτερο από διακόσιες χιλιάδες.

Τέλος προβλέπεται ότι αντίγραφο του ισολογισμού και τα φύλλα των εφημερίδων που δημοσιεύτηκε αποστέλλουν τα κόμματα στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Εσωτερικών.

Άρθρο 5.

Προβλέπεται έλεγχος για την κανονική σύνταξη του ισολογισμού εσόδων και εξόδων των κομμάτων και για την έγκαιρη δημοσίευσή του.

Ο έλεγχος της κανονικότητας του ισολογισμού ανατίθεται στον Πρόεδρο της Βουλής και σε κοινοβουλευτική διακιματική επιτροπή. Ως κύρωση, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του προηγούμενου άρθρου 4, όπου καθορίζονται οι αντίστοιχες υποχρεώσεις, προβλέπεται η τήρηση της κρατικής ενίσχυσης για ένα χρόνο. Η κύρωση επιβάλλεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής και κοινοποιείται στο αντίστοιχο κόμμα και στον Υπουργό Εσωτερικών που έχει την αρμοδιότητα της εκτέλεσής της.

Άρθρο 6.

Καθιερώνεται υποχρέωση για όλα τα πολιτικά κόμματα ανεξάρτητα αν παίρνουν κρατική οικονομική ενίσχυση ή όχι, που συμμετέχουν στις γενικές βουλευτικές εκλογές, να δημοσιεύουν μέσα στο πρώτο τρίμηνο του επόμενου από τη διεξαγωγή των εκλογών χρόνου τις εκλογικές τους δαπάνες.

Άρθρο 7.

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αποζημίωση των μελών της Ανώτατης Ερρερευτικής Επιτροπής που είναι αρμόδια για τον προσδιορισμό των πολιτικών κομμάτων που έχουν τις προϋποθέσεις να λάβουν οικονομική ενίσχυση από το κράτος.

Άρθρο 8.

Περιέχουν διατάξεις μεταβατικής ισχύος, για το χρονικό διάστημα από 1ης Ιανουαρίου 1984 μέχρι το τέλος του χρόνου που θα γίνουν οι αμέσως επόμενες γενικές βουλευτικές εκλογές με τις οποίες ορίζονται διαφορετικές προϋποθέσεις απ' ότι προβλέπονται στις πάγιες διατάξεις, για τον προσδιορισμό των πολιτικών κομμάτων που δικαιούνται κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη διεύρυνση του αριθμού των πολιτικών κομμάτων που θα ενισχυθούν την περίοδο αυτή.

Επει στη διανομή του 10% συμμετέχουν ισόποσα, τόσο τα κόμματα που συγκέντρωσαν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις, του άρθρου 2 παρ. 1 όσο και τα κόμματα εκείνα που συμμετείχαν από το 1974 μέχρι την ισχύ του νόμου είτε αυτοτελώς είτε συνυποστηρίχθησαν τουλάχιστον γενικές βουλευτικές εκλογές με συνδυασμούς στα 2/3 τουλάχιστον των εκλογικών περιφερειών της Χώρας και έλαβαν σε μία από τις εκλογές αυτής της περιόδου τα αντίστοιχα ποσοστά ψήφων που ορίζονται στο άρθρο 2 παρ. 1.

Προβλέπουν ότι τα κόμματα που θα έχουν δικαίωμα οικονομικής ενίσχυσης από το κράτος, για τη μεταβατική αυτή περίοδο θα καθοριστούν με πράξη της Ανώτατης Ερρερευτικής Επιτροπής και ότι τα κόμματα που συγκέντρωσαν τις προϋποθέσεις με βάση τα αποτελέσματα από τη συμμετοχή τους σε μία από τις προηγούμενες του 1981 γενικές βουλευτικές εκλογές έχουν δικαίωμα ενίσχυσης μόνο από το ποσό του 10% του ελικού ποσού της κρατικής ενίσχυσης. Επίσης προβλέπουν ότι αν κάποιο κόμμα συγκεντρώσει τις προϋποθέσεις να λάβει οικονομική ενίσχυση από τη συμμετοχή τους σε περισσότερες από μία εκλογές, δικαιούται να λάβει το ποσό που του αναλογεί από το ποσό του 10% του καταγεγραμμένου ποσού μια και μόνο φορά.

Ακόμα προβλέπουν ότι για την κατανομή των ποσών που δικαιούχα κόμματα και τις υποχρεώσεις των κομμάτων αυτών ισχύουν οι αντίστοιχες πάγιες διατάξεις.

Άρθρο 9.

Καθορίζεται το ποσό που θα διανεμηθεί για το 1984 σε πεντακάρσια εκατομμύρια (500.000.000).

Άρθρο 10.

Παράγεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών να καθορίζουν με αποφάσεις τους τον τρόπο σύνταξης του ισολογισμού των κομμάτων που δικαιούνται κρατικής οικονομικής ενίσχυσης, και ακόμα παράγεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εσωτερικών να καθορίζει με αποφάσεις του κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του σχεδίου αυτού του νόμου.

Άρθρο 11.

Ορίζεται η χρονολογία έναρξης ισχύος αυτού του νόμου.

Αθήνα, 8 Μαΐου 1984

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ΠΕΡ. ΑΡΣΕΝΗΣ Εσωτερικών ΑΓΑΜ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων.

Άρθρο 1.

Οικονομική ενίσχυση.

1. Το Κράτος, ενισχύει οικονομικά τα πολιτικά κόμματα, που συμμετέχουν στην ανάδειξη των μελών του Εθνικού Κοινοβουλίου για να αντιμετωπίσουν τις λειτουργικές και εκλογικές τους δαπάνες.

2. Η ενίσχυση αυτή καταβάλλεται για κάθε βουλευτική περίοδο και για κάθε χρόνο χωριστά. Το συνολικό ποσό που κάθε χρόνο διατίθεται για το σκοπό αυτό, ορίζεται σε ποσοστό ένα τοις χιλίοις (0,001) του συνολικού ποσού των παγκόσμιων εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού, του αντίστοιχου χρόνου. Για τον υπολογισμό και την καταβολή, στα δικαιούχα κόμματα, της οικονομικής ενίσχυσης, κάθε περίοδος αρχίζει από τον επόμενο χρόνο που διενεργήθηκαν οι γενικές βουλευτικές εκλογές και λήγει το χρόνο που διενεργούνται οι επόμενες εκλογές για την ανάδειξη της νέας Βουλής.

3. Οι αναγκαίες πιστώσεις για τον παραπάνω σκοπό, γράφονται, κάθε χρόνο, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 2.

Δικαιούχα κόμματα.

1. Οικονομική ενίσχυση δικαιούνται τα πολιτικά κόμματα που μετείχαν στις τελευταίες, κάθε φορά, γενικές βουλευτικές